

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення виконавчого комітету «Про погодження Програми розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2022-2024 роки»

Транспортний комплекс міста Чернігова представлений міським електричним та автомобільним транспортом.

Мережа автобусних маршрутів міста Чернігова налічує 31 автобусний маршрут та обслуговується автобусами середньої (ПАЗ, Еталон, I-VAN) та малої (Рута) місткості відповідно в кількості 60 та 140 одиниць.

На замовлення Чернігівської міської ради Національний університет «Чернігівська політехніка» виконав науково-дослідну роботу «Розробка та реалізація інтерактивної моделі оптимізації міських пасажирських перевезень міста Чернігова».

Відповідно до результатів цього дослідження міські автобуси перевозять 66,7% осіб від загальної кількості пасажирів. Лише 4% автобусів міських маршрутів відповідають сучасним вимогам та пристосовані для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Переважна більшість автобусів мають вік більше 10 років.

Відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» міські ради розробляють і затверджують програми розвитку та вдосконалення автомобільного транспорту на відповідній території.

В той же час органи місцевого самоврядування встановлюють вимоги до структури парку автобусів, які повинні працювати на міських маршрутах.

Для вирішення проблемних питань громадського транспорту загального користування необхідно зменшувати кількість транспорту в місті, підвищувати його якість та екологічність, тобто сприяти розвитку міського електричного транспорту та здійснювати заміну автобусів малої місткості на автобуси великої та середньої місткості.

Така стратегія дозволить при меншій кількості рухомого складу забезпечувати високу якість пасажирських перевезень.

Проте, автобуси великої та середньої місткості потребують більших витрат на роботу та обслуговування, мають значно більшу вартість, порівняно з рухомим складом малої місткості. У зв'язку з цим суб'єкти господарювання, які здійснюють пасажирські перевезення у місті Чернігові, надають перевагу більш економічному рухомому складу типу Рута, який є неприйнятним для сучасного планування сталої міської мобільності.

З метою стимулювання розвитку громадського транспорту загального користування та переходу на зручний, пасажиромісткий рухомий склад Програмою розвитку громадського транспорту загального користування м. Чернігова на 2022-2024 роки (далі - Програма) пропонується впровадити оплату за надані транспортні послуги перевізникам, які використовують на маршрутах автобуси пасажиромісткістю більше 50 пасажирів, пристосовані для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Розрахунок планового обсягу видатків у розмірі 40 000 тис. грн щорічно, необхідних для оплати перевізникам за надані транспортні послуги виконано в рамках науково-дослідної роботи «Розробка та реалізація інтерактивної моделі оптимізації міських пасажирських перевезень міста Чернігова». Під час розрахунку враховано плановий обсяг перевезень пасажирів, який ґрунтується на обстеженні пасажиропотоків.

На цей час у місті Чернігові здійснюється оплата за проїзд у автомобільному транспорті тільки готівковими коштами. Така система ускладнює підрахунок реальної кількості перевезених осіб, виключає аналіз їх категорій.

Встановлення автоматизованої системи обліку оплати проїзду у міському пасажирському транспорті та забезпечення пільгових категорій громадян електронними транспортними картками дасть змогу здійснювати точний облік пасажирів та аналіз пасажиропотоку по категоріям.

Для забезпечення обліку пасажирів, у тому числі тих, які користуються пільговим проїздом у пасажирському транспорті м. Чернігова, заходами Програми передбачено впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду у громадському транспорті за рахунок інвестицій переможця конкурсу ТОВ «Чернігівська транспортна компанія» та виготовлення пільгових транспортних карток та їх безоплатна видача зареєстрованим у м. Чернігові особам за рахунок коштів бюджету Чернігівської міської територіальної громади.

Розмір видатків на виготовлення та видачу карток розраховано, виходячи з кількості осіб пільгових категорій (станом на 01.06.2021 р. - 76 405 осіб), зареєстрованих у м. Чернігові.

З метою встановлення прозорого механізму здійснення розрахунку з перевізниками за надані транспортні послуги та врегулювання процесу забезпечення осіб пільгових категорій транспортними картками необхідно розробити відповідні нормативні документи, що передбачено заходами Програми.

Начальник управління транспорту,
транспортної інфраструктури
та зв'язку міської ради

Олександр РИЖИЙ